

Konservative

Stem ja 27. september

Forfatningstraktaten

Det demokratiske
overskud Side 4

Miljøet får en
større stemme Side 7

Sig ja til udfordringen

Den nye EU-traktat vil styrke europæiske virksomheder i globaliseringen. Det vil give flere job i Danmark, og dermed vil der også blive råd til bedre velfærd for især de socialt dårligst stillede. Det mener den konservative formand, vicestatsminister Bendt Bendtsen.

Af Frank Korsholm

Bendt Bendtsen anbefaler alle at stemme ja ved folkeafstemningen den 27. september. Alternativet er ny politisk og økonomisk usikkerhed om Danmarks fremtid.

"Vi har en stor udfordring i at forklare, at det bedste, man kan gøre for at sikre sit job og for at sikre velfærd til de svagest stillede, er at styrke Europa og gå åbent ind i globaliseringen. Husk på, at Danmark altid har

Konservative skal være et parti med ud-syn. Politisk og økonomisk samarbejde med andre lande er med til at sikre fred i verden. Derfor skal hverken vi eller de øvrige europæiske lande mure os inde i ufrugtbar nationalisme. Vi ved kun alt for godt, hvad det kan føre til. Nej, vi skal åbne os mod omverdenen. Jeg tror faktisk på, at vi bliver endnu mere danske og kommer til at holde

"Jeg tror faktisk på, at vi bliver endnu mere danske og kommer til at holde endnu mere af vores sprog og vores kulturværdier ved at opleve andre lande"

været et åbent land. Vi har været fattige på naturressourcer og i stedet har vi levet af at handle med andre lande og videresælge færdige produkter. Det har skabt vores velstand gennem flere århundreder. Vi skal ikke frygte globaliseringen, men i stedet gribe mulighederne. Det er til alles bedste, og det især til fordel for de svageste," siger Bendt Bendtsen.

Som konservativ partiformand afviser han, at man ved at gå aktivt ind for EU og for globaliseringen er med til at svække nationalstaten ved at sælge ud af de danske værdier.

endnu mere af vores sprog og vores kulturværdier ved at opleve andre lande," siger Bendt Bendtsen.

Globaliseringen er over os

"Vi er nødt til at se i øjnene, at globaliseringen er over os, og at det hverken er politisk muligt eller ønskeligt at rulle tiden tilbage. Jeg ved godt, at mange mennesker føler sig utrygge ved globaliseringen, fordi de har oplevet, at virksomheder er lukket eller flyttet ud af Danmark. Det er fuldt forståeligt, men globaliseringen er faktisk en fordel for Danmark, og et dansk ja ved folkeafstemningen

Foto: Helle Moos

vil gøre Danmark til et endnu bedre land at investere i," siger Bendt Bendtsen.

Ved at læse avisernes erhvervssektioner får man ofte det indtryk, at globaliseringen fører til masseafskedigelse i Danmark.

Det er imidlertid stærkt overdrevet. Undersøgelser, der er foretaget af bl.a. de økonomiske vismænd, har vist, at globaliseringen berører ca. 5.000 danske job om året. I betragtning af, at der hvert år bliver nedlagt og oprettet op imod 250.000 job i Danmark, så udgør udflytningen altså kun en beskednen andel.

"Der er ingen tvivl om, at erhvervslivet i både Danmark og i resten af verden befinder sig i en omstillingsproces. Vi vil derfor også komme til at se virksomhedslukninger og udflytninger i de kommende år, lige som vi også vil se, at udenlandske virksomheder

etablerer sig her. Derfor gælder det om at sikre, at danske virksomheder har optimale konkurrencevilkår, så de mennesker, der bliver berørt af virksomhedslukninger og udflytninger, hurtigt finder sig et nyt job i lokalområdet."

Den anden side af mønten er nye eksportmarkeder, f.eks. Kina, hvor mellemklassen nu har muligheder. Bendt Bendtsen er derfor ikke i tvivl om, at det bedste man kan gøre for at sikre flest mulige job er at sige ja den 27. september.

"Det er nu en gang sådan, at vækst, velstand og velfærd hænger uløseligt sammen. For uden vækst er der ingen velstand. Og uden velstand er der ingen penge at dele ud af til dem, som virkelig trænger," slutter Bendt Bendtsen.

Klare kompetencer

Med den nye forfatningstraktat bliver det meget nemmere at få overblik over, hvad EU må og ikke må beskæftige sig med. Det beskriver et helt nyt kompetencekatalog kort og præcist.

I kompetencekataloget står det kort og præcist, hvad EU's arbejdsområde er. Det slås fast, at EU kun har de beføjelser, som

medlemsstaterne har tildelt EU i forfatningen. De beføjelser, som ikke er tildelt EU i forfatningen, bliver hos medlemslandene.

Så tæt på borgerne som muligt

Der fremgår også af kompetencekataloget, at når EU træffer beslutninger, skal EU både overholde nærhedsprincippet og proportio-

nalitetsprincippet. Det betyder, at på de områder, hvor EU ikke har enekompetence, skal de politiske beslutninger altid træffes så tæt på borgerne som muligt, fx af de kommunale politikere. Og så må EU's beslutninger ikke gå videre end nødvendigt for at opfylde traktatens målsætninger.

Tre typer kompetencer

I kompetencekataloget skelnes der mellem tre typer af unionsbeføjelser. Den første type er områder med enekompetence, hvor kun EU kan lovgive, som fx toldunionen, konkurrenceregler og fælles handelspolitik. Den anden type er områder med delt kompetence. Her har såvel EU som medlemslandene beføjelse til at træffe beslutninger, og derfor skal der her tages behørigt hensyn til nærhedsprincippet. Hovedområder med delt kompetence er eksempelvis det indre marked, miljø-, transport- og energiområdet. Den tredje type omfatter områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag. På de områder har EU kun beføjelser til at støtte eller supplere medlemslandenes lovgivning. Der drejer sig for eksempel om kultur, uddannelse, turisme og sport.

Endelig giver en såkaldt fleksibilitetsbestemmelse mulighed for at give EU kompetence. Det kan gøres, hvis alle regeringer er enige om at udvide EU's kompetence, og de samtidig kan få opbakning fra Europa-Parlamentet. Det giver en demokratisk tryghed for, at EU ikke beskæftiger sig med noget, som der ikke er enighed om, at EU bør beskæftige sig med.

Områder med enekompetence for EU

- toldunionen
- fastlæggelse af konkurrenceregler, der er nødvendige for det indre markeds funktion
- den monetære politik for de lande som er med i euroen
- bevarelse af havets biologiske ressourcer inden for rammerne af den fælles fiskeripolitik
- den fælles handelspolitik
- indgåelse af internationale aftaler, når det sker i henhold til EU-retten, eller såfremt internationale aftaler vedrører EU-regler

Områder med understøttende, koordinerende eller supplerende tiltag

- beskyttelse og forbedring af menneskers sundhed
- industri
- kultur
- turisme
- uddannelse, ungdom, sport og erhvervsuddannelse
- civilbeskyttelse
- administrativt samarbejde

Områder med delt kompetence

- det indre marked
- social- og arbejdsmarkeds-politikken, som omhandlet i traktatens 3. del
- økonomisk, social og territorial samhørighed
- landbrug og fiskeri, undtagen bevarelse af havets biologiske ressourcer
- miljø
- forbrugerbeskyttelse
- transport
- transeuropæiske net
- energi
- området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
- fælles sikkerhedsudfordringer på folkesundhedsområdet for så vidt angår aspekterne i traktatens 3. del

Danmark i det udvidede EU – en politisk aftale

Tirsdag den 2. november 2004 fremlagde regeringen den brede politiske aftale ”Danmark i det udvidede EU” indgået mellem VK-regeringen, Socialdemokraterne, SF og De Radikale. Den brede EU-aftale er et historisk ryk i forhold til tidligere tiders politiske skillelinier på EU-politikken. Der er tre afgørende elementer i aftalen.

For det første er de fem partier Venstre, Konservative, Socialdemokraterne, De Radikale og SF gået sammen om at anbefale et ja til den nye EU-forfatningstraktat. Dermed er det lykkedes at skabe en aftale, hvor

alle, synspunkter er blevet tilgodeset – også SFs, hvis vælgerbasis traditionelt er meget EU-skeptisk. Afstemningen i 1992 og euroafstemningen i 2000, der begge gav et nej, viser tydeligt, at selvom et flertal i Folketinget er for udbygning af EU-samarbejdet, er det ikke sikkert, at vælgerne er med.

Den nationale nødbremse

For det andet og nok mest interessante medfører aftalen en national nødbremse i forhold til EU's gangbro, den såkaldte passerelle. Passerellen er en bestemmelse i

forfatningstraktaten, som gør det muligt for Det Europæiske Råd at ændre beslutningsreglerne fra enstemmighed til kvalificeret flertal på områder, hvor enstemmighedskravet hidtil har været fastholdt. Overgang fra enstemmighed til flertalsafgørelser kræver enstemmig vedtagelse af Det Europæiske Råd – se faktaboks. De nationale parlamenter skal inden for en frist på seks måneder også godkende et sådant initiativ.

Aftalen ”Danmark i det udvidede EU” indfører en yderligere national nødbremse i forhold til EU's gangbro. De fem partier skal være enige om, at der kan overgås fra enstemmighed til flertalsafgørelser på et givet område. Partierne har i aftalen på forhånd defineret, på hvilke områder Danmark vil arbejde for flertalsafgørelser (den grønne boks), og på hvilke områder, hvor Danmark er skeptisk over for flertalsafgørelser (den røde boks). En ekspertgruppe skal vurdere, om et forslag risikerer at berøre grundlæggende aspekter af det sociale sikringssystem. Hvis det er tilfældet, kan ethvert af aftalens partier bruge sin veto-ret og pålægge regeringen at stemme nej til forslaget i Det Europæiske Råd.

Idéen er ikke ny, men blev første gang brugt på det udenrigspolitiske område med Maastricht-traktaten i 1993. Anden gang den blev brugt var med Nice-traktaten i 2000 inden for social- og arbejdsmarkedspolitikken, miljøpolitikken og civilretten. Med den nye forfatningstraktat er det meningen, at bestemmelsen skal kunne bruges på alle områder - militær og forsvar undtaget.

Forbehold intakte

For det tredje indebærer aftalen, at de tre forbehold først kan komme til afstemning, efter at EU-forfatningstraktaten har været det. Hermed understreges det, at der med den nye EU-forfatningstraktat ikke rokkes ved de danske forbehold. Det er en særskilt diskussion, som Danmark må tage på et andet tidspunkt.

Den grønne boks:

Områder, hvor Danmark vil arbejde for flertalsafgørelser:

- Minimumssatser for miljøafgifter
- Minimumssatser for energiafgifter
- Bekæmpelse af forskellige former for diskrimination

- **Beslutninger om EU's flerårige finansielle ramme ved minimumssatser for indirekte afgifter**
- **Samarbejde om skatte- og afgiftsunddragelse samt administrativt samarbejde.**

Den røde boks:

Særligt følsomme områder fra dansk synsvinkel:

- **Arbejdstagernes sociale sikring og sociale beskyttelse.**
- **Ophævelse af arbejdskontrakt**
- **Repræsentation af kollektivt forsvar for arbejdstagernes og arbejdsgivernes interesser**
- **Beskæftigelsesvilkår for tredjelandes statsborgere**

- **Handelsaftaler om levering af sociale, sundhedsmæssige og uddannelsesmæssige ydelser**
- **Handelsaftaler på det kulturelle og audiovisuelle område**
- **Direkte personskatter**
- **Harmonisering af indirekte afgifter, bortset fra minimumsharmonisering**
- **Overdragelser af tilsynsopgaver til Den Europæiske Centralbank**

EU's passerelle:

Hvad er EU's gangbro?

En bestemmelse i forfatningstraktaten (artikel IV-444), som gør det muligt at ændre afstemningsregler fra enstemmighed til kvalificeret flertal. For at kunne anvende bestemmelsen kræves enstemmig vedtagelse af Det Europæiske Råd og Europa-Parlamentets godkendelse. Ligeledes har de nationale parlamenter seks måneder til at gøre indsigelse mod et sådant initiativ og kan på den baggrund kræve det til behandling i Rådet.

Hvornår kan den anvendes?

Bestemmelsen kan anvendes på alle områder, hvor forfatningstraktaten som udgangspunkt fastholder enstemmighedskravet for rådets beslutningsprocedure, undtagen hvor forsvars- og militære spørgsmål er på spil.

Traktatens opbygning

Det er nok de færreste, som får læst hele traktaten fra ende til anden. Det er heller ikke nødvendigt for at kunne tage stilling til, om man skal stemme ja eller nej den 27. september. Men det er utvivlsomt en god idé at forsøge at sætte sig ind i hovedlinjerne og opbygningen af traktaten, for så får man samtidig et indblik i, hvordan EU fungerer i det daglige.

Forfatningstraktaten består af fire dele plus protokoller og erklæringer. Til sammen er det et dokument på cirka 400 sider.

Del I

I første del er der 60 artikler – altså paragraffer. Del I beskriver EU's formål, hvad EU kan beskæftige sig med og hvordan institutionerne organiseres og samarbejder. Det er den enkleste del af traktaten at læse, og næsten det hele er nye formuleringer i forhold til de ældre traktater.

Del II

I anden del er der 54 artikler. Del II er EU's charter for grundlæggende rettigheder. Tidligere var chartret ikke en del af traktaten, men det bliver nu skrevet ind. Charte- ret er formuleret i et ret klart sprog og volder ikke de store vanskeligheder at læse. Vi kender de fleste af rettighederne i chartret fra vores egen Grundlov og fra de internationale konventioner såsom Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Del III

I tredje del er der 321 artikler. Del III er en beskrivelse af EU's politikområder. Det er langt den mest omfattende del af traktaten og betydeligt mere kompliceret at sætte sig ind i end de foregående. I forhold til de ældre traktater er der ikke så mange nyformuleringer i del III, men en

del sammenskrivninger. Det har ikke gjort læsningen lettere, og sproget er meget præget af EU-juristernes jargon.

Del IV

I fjerde del er der 11 artikler. Del IV er traktatens afslutning. Her kan man læse, hvornår de nye regler træder i kraft og hvordan traktaten kan laves om.

I et tillæg til forfatningstraktaten er der 36 protokoller og 49 erklæringer. En protokol er juridisk bindende på samme måde som de enkelte artikler i traktaten, men beskriver særlige forhold og procedurer, som ikke passer ind i traktaten. For eksempel er de danske forbehold nedfældet i protokollerne 14, 15 og 20. I protokol nummer seks står hvor institutionerne bor. En erklæring er ikke juridisk bindende, men skal opfattes enten som en slags politiske hensigtserklæringer eller fortolkninger af traktaten, som et eller flere medlemslande, har lagt frem i forbindelse med forhandlingerne og på denne måde 'får taget til referat'.

Læs den før din nabo

Hvis du har adgang til Internettet er det en smal sag at få hele traktaten inklusive protokoller og erklæringer ned på din egen computer. Se afsnittet med links nederst på side 8. Forfatningstraktaten kan også fås i bogform – dog ikke med alle protokoller og erklæringer fra Folketingets EU-oplysning og på biblioteket. Hvis du har overskud og tid, så læs i den. Du er velkommen til at skrive til den konservative pressetjeneste med spørgsmål, hvis der er noget, du skal have uddybet eller ikke forstår.

Foto: Helle Moos

Et større globalt ansvar

Verden har brug for et stærkt Europa - og EU kan gøre en forskel

Af udenrigsminister Per Stig Møller

Hverken Europa eller resten af verden står stille. Europas styrke har altid været vores evne til at se kritisk på os selv og vores samfund i lyset af udviklingen omkring os. Det er også grunden til, at vi nu har brug for en ny forfatningstraktat.

Den nye traktat vil sikre, at EU kan fungere ordentligt med 25 eller flere medlemmer. Vi skylder de nye lande og os selv at gøre udvidelsen til en succes. Og det er nu en gang sværere at træffe beslutninger, når vi sidder 25 omkring bordet end som hidtil kun 15. Derfor er det nødvendigt i større udstrækning at gå over til flertalsafgørelser for at undgå politisk dødvande og for at sikre, at fælles EU-regler ikke blot ender med at være den mindste fællesnævner.

Hertil kommer, at det med den nye traktat gøres mere klart, hvad EU skal beskæftige sig med, og hvad EU ikke skal blande sig i. Det bliver også fastslået, at EU er et frivilligt samarbejde mellem uafhængige stater. Traktaten sikrer også en klarere arbejdsdeling og gør det helt klart, at EU kun råder over de beføjelser, som medlemsstaterne har overladt til EU.

Med den nye forfatningstraktat bliver Europa i stand til at påtage sig et større globalt ansvar. Med en fast formand for EU-topmøderne - valgt for to og et halvt år ad gangen - og med en ny såkaldt EU-udenrigsminister gøres det lettere for Europa at tale med én stemme på den internationale scene. Samtidig sikres det dog, at denne kun taler på vore vegne, hvis alle 25 lande er enige. Det er vi imidlertid som regel. Verden har brug for et stærkt Europa, og EU kan gøre en forskel. Vi skal investere i fred og stabilitet uden for vores grænser og bruge vores erfaringer til gavn for andre.

Et ja til traktaten er et ja til EU, som vi kender det, blot med bedre og klarere spille-regler. Det EU, som vi kender, handler med et udtryk fra Georg Brandes om "det uendeligt store i det uendeligt små". Det handler både om at møde de store udfordringer fra globaliseringen, international terrorisme og grænseoverskridende kriminalitet. Og det handler om at skabe små forbedringer i dagligdagen for den enkelte borger.

Det demokratiske overskud

Sidste år i juni måned blev Gitte Seeberg valgt til Europa-Parlamentet med meget flotte personlige stemmetal. Det Konservative Folkeparti fik en engageret stemme i Europa, som mener noget med det, hun laver. Gitte Seeberg anbefaler alle at stemme ja til forfatningstraktaten.

Har I noget at skulle have sagt i Europa-Parlamentet?

"De dage er for længst forbi, hvor man med rette kunne betegne Europa-Parlamentet som et Mickey Mouse parlament, sådan som den tidligere miljøkommissær, socialdemokraten Ritt Bjerregaard, kom for skade at gøre under sit virke i Bruxelles.

Det var forkert dengang, og er det så sandelig også i dag. Når den nye forfatnings-

traktat træder i kraft vil Europa-Parlamentet endnu engang få styrket sine demokratiske beføjelser. 46 nye områder kommer under systemet med fælles beslutningstagen. Man kan sige, at Europa-Parlamentet med forfatningstraktaten bliver EU's demokratiske overskud.

Det betyder blandt andet, at Europa-Parlamentet bliver medlovgiver for landbrug og fiskeri. Det har hidtil været lukket land for

parlamentet, og selvom der i parlamentet er mange progressive kræfter, der ønsker en mere grøn landbrugspolitik med fokus på bedre kvalitet og dyrevelfærd frem for støttekroner, så har der ikke været nogen reelle politiske muligheder for at få ændret væsentligt på systemet," fortæller Gitte Seeberg.

Den grønne profil styrkes

Landbrugspolitikken optager omkring halvdelen af EU's budget, men landbrugsordningerne er i dag langt fra en folkelig demokratisk kontrol. Landbrugspolitikken er om noget præget af korridorftaler og natlige kompromisser mellem regeringerne.

"Der er behov for, at vi får en mere åben og demokratisk debat om noget, der fylder så meget på EU's budgetter og faktisk ræk-

ationale interesser, blive et værktøj, som vil sætte miljøbeskyttelsen langt stærkere igennem i landbrugspolitikken. Vi kan få dyrevelfærd op på dagsordenen som en integreret del af landbrugsstøtteordningerne, og vi kan få sat gang i en proces, hvor bedre fødevarer med kvalitet bliver en målsætning frem for ørkesløst at øge produktionen af fødevarer, der enten må lægges på lager eller eksporteres til dumpingpriser ud af EU til skade for udviklingslandene," siger hun.

Og så forventer Gitte Seeberg, at Europa-Parlamentet vil bruge sin øgede indflydelse til at få overflyttet midler fra landbrugsstøtte til forskning og innovation.

"Europa må se at komme op i omdrejninger. Erhvervspolitikken skal målrettes mod vækst og flere arbejdspladser. Og det er ikke bare pengene, der skal flyttes. Kvaliteten i

NATIONALE PARLAMENTER OG NÆRHEDSPRINCIPPET

- Informationspligten overfor de nationale parlamenter styrkes.
- Nærhedsprincippet sikrer, at beslutninger træffes tættest muligt på borgeren. Gælder hvor EU og medlemslandene deler kompetence.
- Forfatningstraktaten styrker den demokratiske kontrol med princippet overholdelse via de nationale parlamenter.
- Samarbejdet mellem de nationale parlamenter og Europa-Parlamentet styrkes.
- Hvis en tredjedel af de nationale parlamenter klager over krænkelse af nærhedsprincippet skal Kommissionen genoverveje forslaget.
- Folketinget – og de øvrige nationale parlamenter – har vetoret mod brug af den generelle passerelle (gangbroen) til at gennemføre traktatændringer.
- De nationale parlamenter kan gøre indsigelse mod vedtagelsen af ny EU-lovgivning inden for 6 uger efter fremsættelsen.

"Det europæiske samarbejde har brug et parlament, som repræsenterer alle de europæiske befolkninger"

ker ind over en masse andre områder såsom miljø, fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd," siger Gitte Seeberg, som forventer sig meget af forfatningstraktaten.

"Forfatningstraktaten kan, hvis vi i Europa-Parlamentet forstår at udnytte mulighederne og ikke lader os trække rundt af snævre

lovgivningen skal højnes, så bureaukratiske hindringer bliver færre og reglerne lettere at administrere," siger Gitte Seeberg.

Parlamentet er blevet voksent

Hvad har du lært af det første år i Europa-Parlamentet?

Foto: Tine Harden

”Fra en kaotisk start, hvor alt var nyt og besværligt, har jeg nu fundet mine ben og er begyndt at få øjnene op for, at til trods for vores forskellighed – vi kommer jo fra 25 forskellige lande – så er vi i stand til at få en demokratisk proces til at fungere. De politiske grupper i parlamentet opfører sig næsten som politiske partier. Der er ikke helt den samme partidisciplin, som vi kender fra Folketinget, og det er godt det samme, for med så mange medlemmer vil der altid være personlige mærkesager, hvor man ikke er på linje med sin gruppe. Det har jeg da også selv oplevet som medlem af den store kristdemokratiske gruppe. Men i det store hele opfører medlemmerne sig politisk fornuftigt og får lovgivningen igennem. Par-

lamentet er ved at blive voksent, kan man sige,” siger Gitte Seeberg.
Er parlamentet parat til at få mere magt?
”Ja, det synes jeg. Som sagt har det forløbne år været en meget løfterig oplevelse. Den positive udvikling tror jeg hænger meget nøje sammen med, at Europa-Parlamentet i dag har stor indflydelse på EU’s fælles regler. Parlamentet er vokset med ansvaret. Når vi forhåbentligt om nogle år skal arbejde efter den nye forfatningstraktats bestemmelser, vil parlamentet tage endnu et skridt i den retning. Det europæiske samarbejde har brug et parlament, som repræsenterer alle de europæiske befolkninger,” slutter Gitte Seeberg.

Flere flertalsbeslutninger

Når forfatningstraktaten er trådt i kraft, bliver det hovedreglen, at Ministerrådet træffer beslutninger på grundlag af reglerne om kvalificeret flertal. I alt yderligere 46 områder vil i fremtiden blive omfattet af denne mere dynamiske beslutningsprocedure. Til en beslutning vil der være krav om, at mindst 55 procent af EU-landene (dvs. 15

af de nuværende 25 medlemslande) skal stemme for, og samtidig bliver det et krav, at disse lande skal repræsentere 65 procent af EU-områdets befolkning. Generelt gælder dog, at de fire danske forbehold overføres uændret til den nye traktat, uanset traktatens nye bestemmelser.

De områder, der vil overgå til beslutning ved kvalificeret flertal med den nye traktat, er bl.a.:
Personkontrol ved grænserne
Asyl
Indvandring
Politisamarbejde
Europol
Domstolens kompetence og statut
EU’s budget.
Endvidere indføres der bl.a. følgende nye retsgrundlag, hvor der kan træffes beslutninger med kvalificeret flertal:
Tiltrædelse af Den europæiske Menneskerettighedskonvention
Beskyttelse af personoplysninger
EU’s egne indtægter
Statsstøtte
Forskning
Rumprogrammer
Energi
Integration af tredjelandsborgere
Strafferet
Forebyggelse af kriminalitet
Sport
Civilbeskyttelse
Udenrigs- og sikkerhedspolitikken (EU-aktioner)
Handelspolitik
Økonomisk samarbejde (akut bistand)
Rammer for EU’s humanitære bistand.

Fælles kamp mod kriminalitet

Justitsminister Lene Espersen er ikke i tvivl: Forfatningstraktaten er nødvendig i kampen mod grænseoverskridende kriminalitet.

Af Nicolai Jöhncke

Forfatningstraktaten lægger op til en klar styrkelse af det politimæssige og retlige samarbejde i EU. Ændringerne angår først og fremmest arbejdsgangene inden for det retlige område, men de bliver så til gengæld også gjort markant mere effektive.

For med traktaten bliver det indre og retlige område så at sige normaliseret. Tidligere har lige netop kriminalitetsbekæmpelse kun været baseret på aftaler mellem landene, men med forfatningstraktaten bliver området i fremtiden lige som landbrugspolitikken og spørgsmål om det indre marked til egentligt EU-lovgivning. Det betyder konkret, at der bliver givet medbestemmelse til Europa-Parlamentet og en større rolle til Kommissionen og EU-Domstolen.

Nationalgrænser ingen hindring

Målet er, at bekæmpelse af grænseoverskridende kriminalitet bliver langt mere effektivt i dag. Og det er der brug for, mener justitsminister Lene Espersen.

”Kriminalitet er i stadig stigende grad blevet grænseoverskridende. Tænk blot på børneporno, narkokriminalitet og menneskesmugling. Den slags kriminalitet hindres ikke af nationalgrænser, og det skal bekæmpelsen af den heller ikke være,” siger Lene Espersen.

Derfor er hun glad for, at forfatningstraktaten effektiviserer politisamarbejdet, samtidig med at bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet bliver mere forpligtende for deltagerlandene.

Samtidig kommer der med den ny forfatning mere klare regler for, hvad EU kan lovgive om inden for det strafferetlige område, så vi bevarer den grundlæggende nationale kontrol med retsplejen og retssikkerheden. For det første gøres det klart, at EU kun kan vedtage minimumsregler om straffbare handlinger og kun inden for særligt grov krimi-

minalitet af grænseoverskridende karakter som terrorisme, menneskehandel og våben- og narkohandel. For det andet bliver der indført nogle meget restriktive nødbremser, der blandt andet betyder, at enkelt land til hver en tid kan suspendere lovgivningsproceduren og henvise en sag til stats- og regeringschefernes bord, hvis grundlæggende aspekter af det strafferetlige system berøres.

Kompliceret forbehold

På grund af det danske forbehold inden for retsområdet, får Danmark dog kun i begrænset omfang glæde af ændringerne. Danmark vil som hidtil ikke have mulighed for at deltage i udformningen af nye initiativer, ligesom det som hidtil vil være overladt til de øvrige EU-lande at afgøre, om Danmark kan tilslutte sig de love og regler, de er blevet enige om.

Så forfatningstraktaten gør på den ene

side bekæmpelsen af grænseoverskridende kriminalitet langt mere effektiv, men komplicerer på den anden side det danske forbehold, som blandt andet kan komme til at stå i vejen for aktiv dansk deltagelse i fx Europol, der står for informationsudveksling og efterforskning.

”Jeg synes, at Danmark burde have indflydelse og deltage aktivt i samarbejdet på dette område og være med til at løfte ansvaret for, at vi får bekæmpet grænseoverskridende kriminalitet. Men vi må desværre erkende, at så længe forbeholdet består, er vi sat ud på sidelinien,” siger Lene Espersen. Det forhindrer hende dog ikke i, at komme med en kraftig anbefaling af traktaten som sådan. For uanset om Danmark beslutter sig for at ophæve forbeholdet eller ej, er traktaten en klar forbedring af mulighederne for føre en fælleseuropæisk kamp mod grænseoverskridende kriminalitet.

Foto: Helle Moos

Nye tiltag i forfatningstraktaten

Mere åbenhed

En samlet, klar traktat.

Klarere kompetencedeling mellem EU og medlemslandene.

Et Charter for grundlæggende rettigheder.

Mere åbenhed i Ministerrådet.

Større indflydelse til Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter.

Styrket EU – indadtil

Øget brug af flertalsafgørelser i Ministerrådet.

Overgang til flertalsafgørelser – uden traktatændringer, men med nationalt vetoret.

Dobbelt flertal (lande og befolkning) i stedet for stemmevægte.

En strømlinet EU-Kommission med færre medlemmer.

En fast formand for Det Europæiske råd.

Styrket EU - Udadtil

En EU-udenrigsminister.

Et nyt forsvarsagentur.

Styrket politi- og strafferetligt samarbejde.

Solidaritetsklausul ved terrorangreb.

En fast talsmand i ØMU-relaterede spørgsmål.

Fra konvent til traktat

Af Lars Kjølbøye

Allerede på EU-topmødet i december 2001 i Bruxelles, Anders Fogh Rasmussens og Per Stig Møllers første, blev det vedtaget, at den næste traktat skulle forberedes af et særligt konvent. Konventet blev sammensat af repræsentanter for EU-landenes regeringer og parlamenter, og herud over deltog også repræsentanter for Europa-Parlamentet og EU-kommissionen, ligesom ansøgerlandene var repræsenteret.

Den tidligere franske præsident Valéry Giscard d'Estaing blev konventets formand, og det blev hans opgave at forberede og

lede arbejdet i konventet. EU-konventet afsluttede sit arbejde i juli 2003, hvorefter det var op til regeringerne at nå til enighed om udkastet. Længe var det planen, at man skulle være klar i god tid inden Europa-Parlamentsvalget i juni 2004, men det lykkedes ikke. Faktisk var ambitionen, at man på EU-topmødet i december 2003 under det italienske formand skulle have sat det endelige punktum. Det blev først sat på EU-topmødet i juni 2004 efter EP-valget.

Herefter er det op til de enkelte medlemslande at ratificere den nye forfat-

ningstraktat efter de nationale regler. En række lande har bestemt sig for at holde en folkeafstemning – enten fordi landenes forfatning kræver det, eller fordi det af politiske grunde anses for den bedste fremgangsmåde.

Flere lande har allerede ratificeret traktaten – enten gennem en lovbehandling i parlamentet eller gennem en folkeafstemning. Spanien sagde således klart ja ved en folkeafstemning i februar i år. Den 29. maj skal franskmændene til stemmeurnen, og der hersker på forhånd stor spænding om udfaldet. Holland følger ef-

ter den 1. juni.

Storbritannien har også besluttet sig for en folkeafstemning, men det er endnu uklart, hvornår den holdes. Det skønnes, at det vil ske i første halvdel af 2006.

Udenrigsminister Per Stig Møller har udtalt, at Danmark fortsætter sin ratifikationsproces, uanset hvorledes andre lande måtte stemme. Fristen for ratifikation er sat til 1. november 2006, hvor traktaten efter den nuværende vedtagelse skal træde i kraft.

Miljøet får en større stemme

Vi har allerede et omfattende miljø samarbejde i EU, som traktaten ikke ændrer stor ved. Men reformen af beslutningsprocedurerne i traktaten vil i sig selv give miljøet en større stemme i EU, mener Connie Hedegaard. Vi har talt med miljøministeren om miljøpolitikens rolle i EU og om, hvad forfatningstraktaten vil betyde for miljø samarbejdet.

Af Maiken Riis-Hansen

? Hvorfor skal vi samarbejde på miljøområdet i EU?

"Det skal vi først og fremmest fordi, miljøproblemer er grænseoverskridende. Det giver ikke mening, at vi kun arbejder for et godt dansk miljø, hvis vores omgivelser ikke gør noget, eller hvis vi bare eksporterer forureningen. EU har i de seneste 20 år gjort meget for at højne miljøbeskyttelsen i Europa. Også i Danmark har EU-samarbejdet i mange tilfælde betydet, at beskyttelsen er blevet skærpet," siger miljøminister Connie Hedegaard.

Hun mener, at miljø samarbejdet i EU er et godt forbillede for andre dele af verden. "I dag er EU reelt den eneste drivende kraft i det globale miljø samarbejde, når det drejer sig om vigtige emner som klima, kemikalier, bevarelse af arternes mangfoldighed osv. Opgaven med at sikre bæredygtig udvikling er også noget, som vi bedst gør i fællesskab. Mange af de produkter, vi køber i Danmark, er fremstillet uden for landets grænser. Derfor er det vigtigt, at EU stiller fælles krav til miljø, sundhed og forbrugerbeskyttelse, og derfor prioriterer jeg EU-arbejdet meget højt. Det er simpelthen nødvendigt, hvis vi vil skabe mærkbare miljø forbedringer," forklarer Connie Hedegaard.

? Hvad vil forfatningstraktaten betyde for den fælles miljø politik?

"Set med miljøets øjne har vi allerede en god traktat. Vi er alle enige om grundlæggende principper som forsigtighedsprincippet, om at forurenere betaler, og om at der skal gribes ind ved kilden. Traktaten slår disse principper fast og understreger, at miljø beskyttelse skal tænkes med ind i alle nye EU-tiltag," siger Connie Hedegaard, som

dog pointerer, at traktaten ikke ændrer på de fælles regler, som vi allerede har på miljøområdet. "Siden Miljø politikken gjorde sin entre i EF med Fællesakten i 1986 og frem til i dag har vi i EU løbende forbedret grundlaget for miljø politikken," siger hun.

Foto: Helle Moos

? Er der andre områder i traktaten, der kan få betydning for miljøområdet?

"Ja, for mens der ikke er så mange konkrete ændringer på miljøområdet, kan ændringerne i brugen af beslutningsprocesserne give miljøet bedre vilkår. Med traktaten vil de fleste retsakter skulle vedtages i et samarbejde mellem Rådet og Europa-Parlamentet.

Parlamentet har gennem årene vist sig at være en flittig miljøforkæmper, så det, at Europa-Parlamentet styrkes, vil skærpe miljøvinklen. Jeg er også glad for, at traktaten som noget nyt indeholder en selvstændig artikel om energi – en artikel, der kan blive brugt til at fremme en bæredygtig energisektor i EU."

EU's charter - et fælles værdigrundlag for Europa

I 1999 besluttede regeringslederne fra EU's medlemslande at udarbejde et Charter om grundlæggende rettigheder i Den Europæiske Union. På den baggrund fremlagdes et udkast, som blev vedtaget d. 7. december 2000 på topmødet i Nice.

I første omgang fik charteret karakter af en politisk erklæring, men ved Regeringskonferencen i 2004, blev det besluttet at indskrive det i forfatningstraktatens del II. Charteret understøtter en bred vifte af de fælleseuropæiske værdier, som samtlige medlemslande tilslutter sig. Artiklerne spænder således fra retten til liv og frihed over forbud mod tortur, slaveri og børnearbejde, ligestilling mellem mænd og kvinder til ytringsfrihed og lighed for loven.

Ingen nye rettigheder

Danskerne vil formentligt ikke opleve mærkbare forandringer som følge af, at charteret indskrives i Forfatningstraktaten. Derimod vil det tjene et væsentligt formål

overfor de nye og kommende medlemslande, som dermed forpligter sig til sikre et højt niveau for de grundlæggende rettigheder, der udgør et væsentligt element i den europæiske kulturarv.

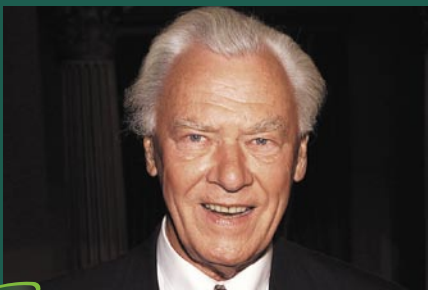
Det er væsentligt at understrege, at charteret ikke indfører nye eller udvidede rettigheder. Hensigten har alene været at sammenskrive de eksisterende rettigheder, som tidligere fremgik af en række forskellige internationale regler og konventioner. En opsplitning som ofte gjorde det vanskeligt at holde styr på paragrafferne – selv for garvede eksperter.

Styrket retssikkerhed

Charteret sikrer denne overskuelighed. Udover den indledende præambel består charteret af 54 artikler, fordelt på 6 afsnit, vedrørende menneskelig værdighed, frihed, ligestilling, solidaritet, borgerrettigheder og retfærdighed i retssystemet. Dermed kan enhver EU-borger i fremtiden

gøre sig bekendt med sine grundlæggende rettigheder ved opslag i traktaten. Samtidigt styrkes borgernes retsstilling, da de givne rettigheder kun kan ændres ved en ny traktat, ligesom det er stadfæstet, at charteret ikke kan føre til indskrænkninger i de rettigheder, som borgerne har opnået ad anden vej – eksempelvis via Grundloven.

Endeligt indebærer forfatningstraktaten, at EU tiltræder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. EU har også i tidligere traktater forpligtet sig til at overholde denne, men muligheden for ekstern kontrol ved menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg har været udelukket, da tiltrædelse af menneskerettighedskonventionen er forbeholdt selvstændige stater. Det er dog målsætningen, at få løst dette tekniske problem gennem en aftale med Europarådet.

Schlüter: Der er intet at stemme nej til

Af Lars Kjelbye

"Hvis udvidelsen skal blive en succes, er det bydende nødvendigt med en ny EU-traktat. Det har hele tiden været forudsætningen, og det var også baggrunden for, at EU-topmødet i 2001 vedtog at nedsætte et særlige EU-konvent, der fik til opgave at forberede en ny forfatningstraktat for Europa."

Det siger tidl. statsminister Poul Schlüter, der var den danske regerings repræsentant i konventet, og eneste danske konservative deltager.

"Her i Danmark er vi jo efterhånden blev eksperter i at holde afstemninger. Jeg har altid sagt, at det jo ikke er nogen kunst at udskrive en folkeafstemning – kunsten er at vinde dem, og det har vi da også gjort de fleste gange, trods alt.

Efter det snævre nej til Maastricht-traktaten i 1992 fik vi dog danskernes godkendelse året efter, fordi vi fik de øvrige EU-landes accept af vores fire efterhånd-

den herostratisk berømte forbehold. Afstemningen om netop et af disse forhold tabte vi så senere, da vi i 2000 søgte vælgerne tilslutning til at indføre euro'en som dansk valuta. Den gik ikke da, og det må vi selvfølgelig acceptere.

Det vi nu har foran os et forslag til en forfatningstraktat til afløsning for den gamle Nice-traktat. Den nye traktat rummer mange fordele. Den forenkler beslutningsprocessen og er i øvrigt langt nemmere at sætte sig ind i. Den tager også højde for den nye virkelighed. For et år siden gik antallet af EU-lande op fra 15 til 25. Det er den største udvidelse nogensinde i EU, der startede i det beskedne med seks medlemmer i 1958. Det siger sig selv, at vi har brug for nogle nye spilleregler, når Europa-kortet forandres så markant. En stor fordel bliver det ikke mindst, at man nemmere i fremtiden kan træffe beslutninger. Langt flere områder overgår til flertalsafgørelser, for det er ikke holdbart, at et enkelt land kan

blokere for fremskridt på f.eks. miljøområdet, hvor alle de øvrige lande støtter en reform", fastslår Schlüter.

Den tidl. statsminister siger også, at det er tilfredsstillende, at stadig flere danske partier har fået forståelse for, at der intet alternativ findes til den nye EU-traktat.

"SF har også med sin aftale fra november og sin urafstemning i december erkendt, at fremtidens udfordringer ikke længere kan besvares med fortidige kampagneslogans. Længe sagde venstrefløj, at EU var de rige landes "lukkede klub", og hvad man ellers kunne finde på at bizarre påstande. Nu er virkeligheden slået igennem. Nu er det kun de to yderpartier, der vil isolere os fra indflydelse på Europas fremtidige udvikling. Og det er jo ikke noget at byde på...."

Når Schlüter ser tilbage på arbejdet i konventet siger han, at det var impone-

rende, at det trods alt så relativt let lykkedes at nå til enighed om de brede linier i den kommende forfatningstraktat.

"Der var en stor villighed til at nå et resultat. Nu forestår så en række folkeafstemninger i EU-landene. Omkring ti lande har bebudet, at vælgerne skal spørges. Jeg er overbevist om, at danskerne vil stemme ja. Der er faktisk ikke noget at stemme nej til, for den nye traktat giver svaret på de problemer, der udestår. Samtidig styrker traktaten de enkelte landes stilling i EU-samarbejdet, og der kommer en klarere kompetencefordeling, så det står klart, hvad der er fælles stof, og hvilke områder, det er op til de enkelte medlemslande at klare. Det kan man da heller ikke stemme nej til. Og så er der ovenikøbet nu lige frem fastslået i traktaten, at man kan melde sig ud...Det burde den sidste rest af bagstræberisk EU-modstand da ikke kunne stå for...", siger Poul Schlüter.

Traktaten og de vigtigste nyskabelser

Med den nye traktat bliver det væsentligt nemmere at forstå grundlaget for EU, borgernes rettigheder og hvad EU skal beskæftige sig med.

Forfatningstraktaten indeholder mange nyskabelser og på et par områder, forsvars- og sikkerhedspolitikken, sker der en egentlig udvidelse af samarbejdet. I sin helhed er traktaten derfor ikke et skridt mod at give EU flere beføjelser – men mere et "moderniseringsprojekt".

Den nok vigtigste nyskabelse er, at samtlige eksisterende traktater afløses af én traktat, og at chartret, om grundlæggende rettigheder, bliver retligt bindende. At alle traktaterne sammenskrives til én betyder også et farvel til den såkaldte søjlestruktur og dermed det hidtidige mellemstatslige samarbejde.

Fast formand for rådet

De fleste andre væsentlige ændringer knytter sig til forenkling af beslutningsprocessen og den måde, hvorpå EU er indrettet. Eksempelvis afskaffes den hidtidige praksis med at rotere formandskabet hvert halvår. I stedet oprettes en fast formand for Det Europæiske Råd, som skal stå for ledelsen af EU's topmøder. På den måde sikres en

bedre sammenhæng. Tilsvarende slagkraft tilføjes også i forhold til omverden, da der med traktaten oprettes er udenrigsministerpost, som skal tegne Unionen udadtil.

Flere flertalsafgørelser

Lige så vigtigt bliver ændringen af, hvordan vedtagelserne gennemføres. Hidtil har kravet om enighed været den mest anvendte regel, men fra 2009 ændrer Forfatningstraktaten dette til kvalificeret flertal. Fremover skal det altså fremgå specifikt af traktaten, hvis Rådet skal vedtage noget i enighed eller ved simpelt flertal.

Det er dog ikke kun selve beslutningsprocessen der bliver ændret. Definitionen, på hvad der forstås ved kvalificeret flertal, ændres også. Det betyder, at man for eftertiden skal tage hensyn til to kriterier – det som i EU-jargon hedder "det dobbelte flertal". For det første er der et "landekriterium", som fastslår at de lande, der stemmer for et forslag mindst skal udgøre 55 pct. af medlemslandenes stemmer. Er det opfyldt, ser man derefter på kriterium nr. 2 "befolkningskriteriet", som fastslår, at disse lande samlet mindst skal udgøre 65 pct. af EU's befolkning.

Strømlinet kommission

Også Kommissionen bliver mere strømlinet og handlekraftig med den nye traktat. Som det er i dag, har hvert land ret til én kommissær, men med den nylige udvidelse til 25 lande og den kommende optagelse af

Rumænien og Bulgarien, bliver der så mange, at der mangler politikområder.

For at imødegå denne udvanding af politikområderne er det besluttet, at antallet af kommissærer fra november 2014, fastsættes til 2/3 af antallet af medlemslande.

MELD DIG IND I Det Konservative Folkeparti

Jeg vil gerne:

- ☐ have tilsendt materiale om Det Konservative Folkeparti
- ☐ være medlem af Det Konservative Folkeparti
- ☐ være medlem af Konservativ Ungdom
- ☐ være medlem af Danmarks Konservative Studerende

Navn:

Adresse:

Postnr. og by:

Fødselsår:

Telefonnummer:

E-mail:

Send kuponen i lukket konvolut til:

Det Konservative Folkeparti, Nyhavn 4, 1051 København K